

Zatwierdzam:

Z up. BURMISTRZA
Roman Guźniczak
Zastępca Burmistrza

**Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc,
w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa
osób wykorzystujących obszar wodny do pływania,
kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji
na terenie Gminy Tarczyn**

W uzgodnieniu:

Komendant Komisariatu
Policji w Tarczynie
Kom. Radosław Książek

Sporządził:

St. Inspektor SOOiZK
Urzędu Miejskiego
w Tarczynie
Miroslaw Bosiek

Tarczyn, maj 2024 r.

SPIS TREŚCI

1.	Cel i podstawy prawne opracowania	3
2.	Właściwości wód, obowiązki właścicieli i zarządców wód oraz osób korzystających z obszarów wodnych.	4
3.	Obszary wodne znajdujące się na terenie gminy Tarczyn	7
4.	Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych	9
5.	Siły i środki, które mogą być wykorzystywane dla ograniczania zagrożeń oraz akcji ratowniczych.	11

1. Cel i podstawy prawne opracowania

Celem niniejszego opracowania jest analiza zagrożeń dla osób przebywających na obszarach wodnych w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie gminy Tarczyn.

Zgodnie z art. 4 Ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 147) [Zakres obowiązku zapewnienia bezpieczeństwa na obszarach wodnych; podmioty obowiązane].

1. Zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych polega w szczególności na:

- 1) dokonaniu, we współpracy z policją i działającymi na danym terenie podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji;
- 2) oznakowaniu i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych;
- 3) prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na:
 - a) oznakowaniu miejsc niebezpiecznych,
 - b) objęciu nadzorem, we współpracy z policją i podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli,
 - c) uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej;
- 4) informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób;
- 5) zapewnieniu warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

Analiza zagrożeń pozwoli:

1. zapewnić na właściwym poziomie bezpieczeństwo osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji,
2. zidentyfikować miejsca, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji,
3. ustalić podstawowe ryzyko zagrożeń oraz ich poziom na obszarach wodnych,
4. określić działania profilaktyczne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa na obszarach wodnych.

Podstawy prawne opracowania:

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 t.j.).
2. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 261, 583).
3. Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 147).
4. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, 2368, z 2022 r. poz. 88, 258, 855).
5. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1720, 1733).
6. Ustawa z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 268).
7. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczenia obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu, oraz znaków informacyjnych i flag (Dz. U. z 2012 r., poz. 286 ze zm.)
8. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie ewidencji oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli (Dz. U. z 2018 r., poz. 2476 ze zm.)

2. Właściwości wód, obowiązki właścicieli i zarządców wód oraz osób korzystających z obszarów wodnych.

Aby zapewnić bezpieczeństwo osobom przebywającym na obszarach wodnych na terenie gminy Tarczyn, stworzono analizę zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu i rekreacji na terenie Gminy Tarczyn. Została dokonana weryfikacja obszarów wodnych znajdujących się na terenie gminy w zakresie właściwego gospodarowania nimi, w tym prawidłowości oznakowania wynikającego z obowiązujących przepisów.

2. Właściwości wód, obowiązki właścicieli i zarządców wód oraz osób korzystających z obszarów wodnych.

Zgodnie z art. 211 ustawy Prawo wodne:

1. Wody stanowią własność Skarbu Państwa, innych osób prawnych albo osób fizycznych.
2. Wody morza terytorialnego, morskie wody wewnętrzne, śródlądowe wody płynące oraz wody podziemne stanowią własność Skarbu Państwa.
3. Wody stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego są wodami publicznymi.

Zgodnie z art. 214 ww. ustawy wody śródlądowe stojące, woda w rowie oraz woda w stawie, który nie jest napełniany w ramach usług wodnych, ale wyłącznie wodami opadowymi lub roztopowymi lub wodami gruntowymi, znajdujące się w granicach nieruchomości gruntowej stanowią własność właściciela tej nieruchomości.

Ustawa o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych definiuje:

- obszar wodny jako wody śródlądowe oraz wody przybrzeżne w rozumieniu, w pasie nieprzekraczającym jednej mili morskiej od linii brzegu, a także kąpielisko, miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, pływalnię oraz inne obiekty dysponujące nieckami basenowymi o łącznej powierzchni powyżej 100 m² i głębokości powyżej 0,4 m w najgłębszym miejscu lub głębokości powyżej 1,2 m)
- wyznaczony obszar wodny jako kąpielisko, miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, pływalnię oraz inne obiekty dysponujące nieckami basenowymi o łącznej powierzchni powyżej 100 m² i głębokości powyżej 0,4 m w najgłębszym miejscu lub głębokości powyżej 1,2 m.

Ustawa Prawo wodne definiuje:

1. Kąpielisko- rozumie się przez to wyznaczony przez radę gminy wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych, wykorzystywany przez dużą liczbę osób kąpiących się, pod warunkiem, że w stosunku do tego kąpieliska nie wydano stałego zakazu kąpieli; kąpieliskiem nie jest: pływalnia, basen pływacki lub uzdrowiskowy, zamknięty zbiornik wodny podlegający oczyszczaniu lub wykorzystywaniu w celach terapeutycznych, sztuczny, zamknięty zbiornik wodny, oddzielony od wód powierzchniowych i wód podziemnych
2. Miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli - rozumie się przez to wykorzystywany do kąpieli wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych niebędący kąpieliskiem.

Oznakowanie i sygnalizację obszarów wodnych reguluje rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczania obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag.

Forma oznakowania znaków zakazu, ostrzegawczych i informacyjnych dotyczących obszarów wodnych unormowana jest ogólnie obowiązującymi przepisami prawa i

ustawodawca nie pozostawił zarządzającemu wyznaczonym obszarem wodnym dowolności w tym zakresie. Nie wolno wprowadzać w miejsce znaków określonych rozporządzeniem, znaków o innych kształtach, kolorystyce, grafice, rozmiarach itp.

Osoby przebywające na obszarach wodnych zgodnie z ustawą o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych obowiązane są do zachowania należytej staranności w celu ochrony życia i zdrowia własnego oraz innych osób, a w szczególności:

1. zapoznania się z zasadami korzystania z danego terenu, obiektu lub urządzenia i ich przestrzegania;
2. stosowania się do znaków nakazu, zakazu umieszczonych przez podmioty, o których mowa w art. 12 ust. 1;
3. zapoznania się i dostosowania swoich planów aktywności do umiejętności oraz aktualnych warunków atmosferycznych;
4. użytkowania sprzętu odpowiedniego do rodzaju podejmowanej aktywności, sprawnego technicznie o zgodnym z jego przeznaczeniem i zasadami użycia;
5. bezzwłocznego informowania odpowiednich służb ratowniczych lub podmiotów, o których mowa w art. 12 ust. 1 o zaistniałym wypadku lub zaginięciu osoby oraz o innych zdarzeniach nadzwyczajnych mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo osób.

Według niniejszego opracowania zapewnienie bezpieczeństwa przez Burmistrz Tarczyna na obszarach wodnych, polega w szczególności na:

- 1) dokonaniu analizy zagrożeń we współpracy samorządu Gminy z:
 - jednostką Policji – funkcjonariuszami Posterunku Policji w Tarczynie,
 - Ochotniczymi Strażami Pożarnymi zlokalizowanymi na terenie gminy Tarczyn,
 - PZW Kołem nr 99 okręgu mazowieckiego z siedzibą w Pawłowicach - przedstawicielem koła wędkarskiego działającego na terenie gminy Tarczyn.
- 2) oznakowaniu i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych;
- 3) prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na:
 - a) oznakowaniu miejsc niebezpiecznych,
 - b) objęciu nadzorem, we współpracy z policją i podmiotami, o których mowa powyżej, miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli,

- c) uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej;
- 4) informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób;
- 5) zapewnieniu warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

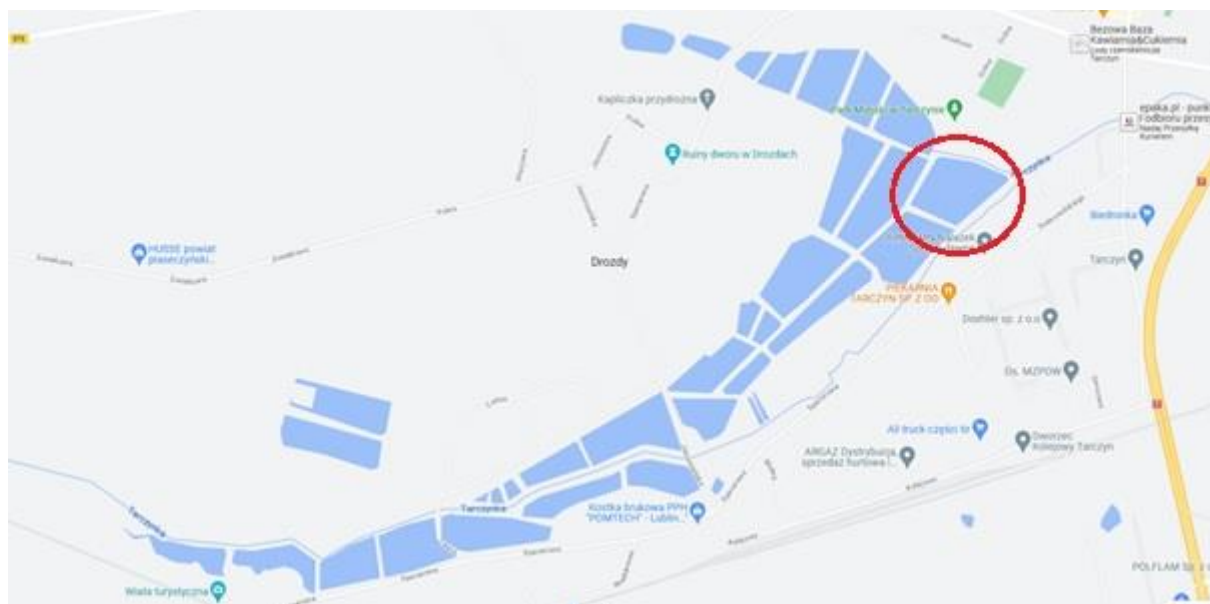
Burmistrz Tarczyna prowadzi i aktualizuje ewidencję kąpielisk oraz miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli. W przypadku wprowadzenia stałego zakazu kąpeli, jest obowiązany zapewnić/oznakować obszar czytelną informacją o zakazie kąpeli.

Powyższe zadania wykonywane przez Burmistrza na obszarze gminy Tarczyn, należą do zadań własnych gminy.

3. Obszary wodne znajdujące się na terenie gminy Tarczyn

Obszary wodne na terenie gminy Tarczyn stanowiące jej własność, gdzie może potencjalnie powstać zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji:

1. Sztuczny akwen wodny - zbiornik retencyjny „Drozdzy”, znajdujący się w lokalizacji Tarczyn/Jeziorzany o powierzchni wody 6 ha. Docelowo planowany do dostosowania i przeznaczenia jako zbiornik wodny sportowo-rekreacyjny dla gminy Tarczyn.

2. Ciek wodny – niewielka rzeczka (struga) Tarczynka o dł. 19 km, będąca lewym dopływem do rzeczki Jeziorka.
3. Żwirownie
 - Borowiec (u zbiegu ulic Kubusia Puchatka i Sadowa)
 - Suchodół
4. Stawy:
 - Drozdy wzdłuż ul. Spacerowej – kilka zbiorników wodnych
 - Borowiec (na wysokości Dworu Many) po prawej stronie drogi 876
 - Borowiec (wzdłuż przebiegu ul. Kubusia Puchatka) cztery zbiorniki wodne
 - Werdun przy ul. Orlej
 - Bystrzanów przy ul. Królewskiej
 - Pawłowice (ul. Piaskowa/ul. Topolowa)
 - Kolonia Jeziorzany przy DK7
 - Kawęczyn (Dworek pod Wieżą)
 - Korzeniówka al. Lisów
 - Marylka ul. Akacjowa ; ul. Słowicza ; ul. Dębowa
 - Prace Małe (teren OSP)
 - Prace Małe (pomiędzy ul. Piaseczyńska i Południowa)
 - Prace Małe przy ul. Krótkiej
 - Ruda przy ul. Piaseczyńskiej (okolice zabytkowego mostu na Tarczynce)
 - Ruda przy ul. Niecałej
 - Suchodół ul. Kasztanowa i ul. Piękna
 - Stara Wieś przy ul. Wspólnej wzdłuż rz. Tarczynka
 - Nowa Wieś przy ul. Jeżewskiego wzdłuż rz. Tarczynka

4. Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych

Każde miejsce w wodzie i na wodzie, może być potencjalnym zagrożeniem dla bezpieczeństwa osób, które wykorzystują obszar wodny do pływania, uprawiania sportu czy rekreacji. Bezpieczeństwo użytkowników, zależy to przede wszystkim od ich świadomości oraz przestrzegania ustalonych norm bezpieczeństwa.

Obecnie na terenie gminy Tarczyn nie znajdują się kąpieliska strzeżone, a także miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, zgodnie z Ustawą z dn. 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

W najbliższym czasie, planowane jest zagospodarowanie retencyjnego zbiornika wodnego Drozdy, na zbiornik wodny o przeznaczeniu rekreacyjno-sportowym, na którym będzie wg planów funkcjonowała wypożyczalnia sprzętu wodnego oraz kąpielisko. Jeśli zbiornik wodny Drozdy spełni warunki sanitarne czystości wody i inne warunkujące dopuszczenie zbiornika wodnego do zmiany przeznaczenia na użytkowy rekreacyjny, czy kąpielisko, zostanie wtedy podjęta Uchwała Rady Miejskiej, w której zostaną określone zasady i tryb korzystania z terenu, sprzętu oraz kąpieliska, a także terenu przyległego do zalewu „Drozdy”.

Jeśli będzie to możliwe do realizacji, nad zbiornikiem „Drozdy”, planowane jest wyznaczenie kąpieliska funkcjonującego w okresie letnim w lipcu i sierpniu. Zostanie także opracowany regulamin określający zasady korzystania z terenu sportowo-rekreacyjnego.

Poczynione zmiany w funkcjonowaniu i przeznaczeniu zbiornika wodnego Drozdy, zostaną ujęte w poprawionym dokumencie przedmiotowej analizy zagrożeń, do której zostaną wprowadzone korekty, merytoryczne ustalenia i bieżące aktualizacje.

Na chwilę obecną jest to zbiornik wodny retencyjny, dla którego prawnie obowiązuje zakaz kąpieli.

Do czynników, które wpływają na wzrost ilości osób korzystających z walorów rekreacyjnych i turystycznych zbiornika wodnego, należą sprzyjająca pogoda oraz okres wakacyjno-wypoczynkowy. Zapewnienie strzeżonego kąpieliska ma wpływ na wzrost bezpieczeństwa użytkowników, wpływa to dodatkowo na wzrost liczby osób korzystających z danego terenu w tym rodzin z dziećmi. Obecność ratownika i jego nadzór nad kąpieliskiem nie wyklucza powstawania zagrożeń.

Wejście do wody stwarza zagrożenie, z którym należy się poważnie liczyć, zachować szczególną ostrożność, czujność w wodzie i ograniczone zaufanie do innych użytkowników akwenu wodnego.

Szczególnie groźne sytuacje to:

- niedostateczne umiejętności pływania, przecenianie swoich sił i umiejętności,
- wstrząs termiczny oraz nadmierne oziębienie organizmu,
- pływanie pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających,
- stan zdrowia,
- skurcze mięśni,
- skakanie do nieznannej wody,
- nieodpowiednia zabawa,
- miejsca zarośnięte przez roślinność wodną,
- kąpiel w miejscach niewyznaczonych.

Zimą największymi zagrożeniami dla wędkarzy oraz osób korzystających z terenów rekreacyjnych nad zbiornikami wodnymi są:

- brak wiedzy na temat aktualnej grubości lodu umożliwiającego bezpieczne uprawianie wędkarstwa i sportów zimowych,
- załamanie się pokrywy lodowej pod ciężarem osoby wchodzącej na lód, lub po wjeździe na lód, wbrew obowiązującym zakazom wszelkimi pojazdami,
- w przypadku wpadnięcia do wody - brak lub słaba umiejętność pływania, szok termiczny, wychłodzenie organizmu, brak możliwości wyjścia na lód,

- niewłaściwa odzież do panujących warunków atmosferycznych na zewnątrz, skutkująca wyziębieniem organizmu, zwłaszcza będąc pod wpływem alkoholu lub środków odurzających.

5. Siły i środki, które mogą być wykorzystywane dla ograniczania zagrożeń oraz akcji ratowniczych

W przypadku wystąpienia zagrożenia na obszarach wodnych podczas pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Tarczyn, należy powiadomić:

- **Posterunek Policji w Tarcynie.** Funkcjonariusze policji są przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz posiadają podstawowe wyposażenie do udzielenia takiej pomocy.

Adres: ul. Ks. Cz. Oszkiela 4 05-555 Tarczyn.

- **Ochotnicze Straże Pożarne gminy Tarczyn:**

1. OSP Tarczyn
2. OSP Kotorydz
3. OSP Suchodół
4. OSP Prace Małe

telefon alarmowy: 112 oraz 998

OSP w ramach Krajowego Systemu Ratowniczego realizują zadania zbliżone do jednostek Państwowej Straży Pożarnej. OSP stosują techniki ratunkowe i wykorzystują do działań ratowniczych specjalistyczny sprzęt. Dysponują wozami bojowymi wraz ze sprzętem ratowniczym, a ponadto posiadają siły i środki mogące być wykorzystywane do ratownictwa na wodach śródlądowych w tym: sanie lodowe, linki, rzutki, koła ratunkowe, bosaki. Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych znajdujące się na terenie gminy, są najbliższymi lokalnemu społeczeństwu służbami ratowniczymi i posiadają mobilność i zdolność pojawienia się w miejscu zdarzenia/zagrożenia już w czasie 10-15 min od wezwania.

- **Koło wędkarskie:**

działające na terenie gminy Tarczyn - Koło PZW nr 99 okręg mazowiecki w Tarcynie. Koło wędkarskie działające na terenie Gminy Tarczyn jest użytkownikiem rybackim m.in. zalewu „Drozd”. Do ich obowiązków należy nadzorowanie wody, jej ochrona oraz zarybianie zbiornika.

Zarządzający terenami oraz obszarem wodnym objętym analizą - **Urząd Miejski w Tarcynie** 05-555 Tarczyn ul. Stępkowskiego 17